

TRACTAMENT
INTEGRAT
DE LLENGUA
I CONTINGUTS

TREBALLAR LA LLENGUA DES DE LES MATÈRIES NO LINGÜÍSTIQUES

Neus Heras
nheras@xtec.cat
@neusheras

REFLEXIÓ

TRACTAMENT
INTEGRAT
DE LLENGUA
I CONTINGUTS

- Amb quins **problemes** creieu que topen habitualment els alumnes en les vostres matèries?
- Quines **dificultats lingüístiques** posen de manifest? Quins són els principals reptes a què s'enfronten?
- Què detecteu que els **costa** en les tasques que els proposeu (escrites, orals)?
- Detecteu **mancances**?

[Compartim-ho en el mur](#)

CONTINGUTS

✦ Gèneres discursius

✦ Lectura

✦ Producció de textos

● Escriptura

● Oralitat

TRACTAMENT
→ INTEGRAT
DE LLENGUA
I CONTINGUTS

GÈNERES DISCURSIUS

TRACTAMENT
INTEGRAT
DE LLENGUA
I CONTINGUTS

Formes textuais vinculades a les **necessitats comunicatives** i a la diversitat de **contextos**

DIFERENCIEM

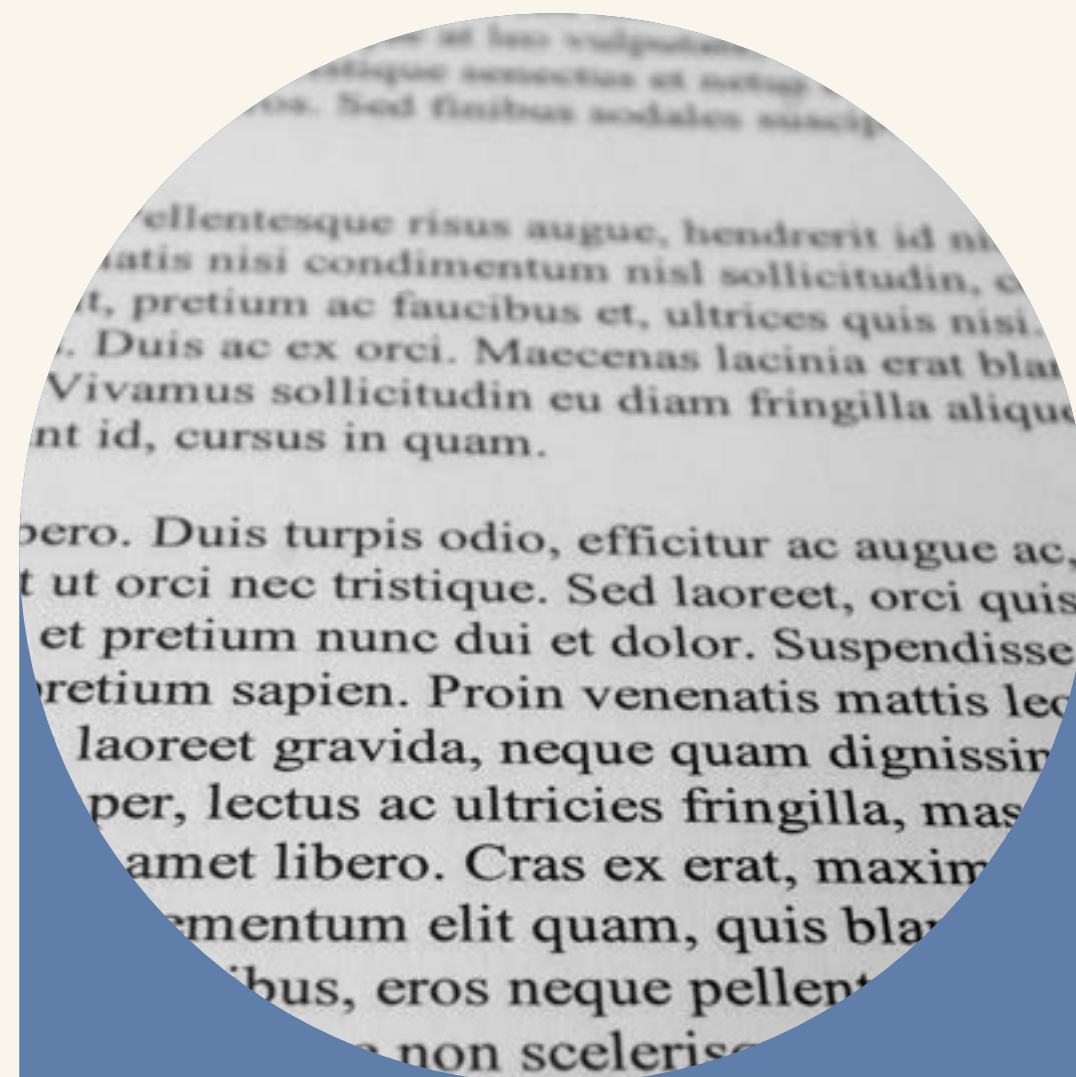
Gènere discursiu \neq Tipologia textual

En un gènere discursiu hi podem trobar diferents tipus de text

Els gèneres de la ciència són composicions de diferents tipologies...

Article Científic

Introducció		Text expositiu
Material i mètodes		Text instructiu
Resultats		Text descriptiu
Conclusions		Text argumentatiu

REFLEXIÓ

TRACTAMENT
INTEGRAT
DE LLENGUA
I CONTINGUTS

- Quins gèneres discursius treballau a la vostra matèria?
 - Què els fem produir a nivell escrit?
 - Què els fem llegir?
 - Quines situacions de comunicació oral plantejem?
 - Quins productes lingüístics proposem?

MENTIMETER
www.menti.com
Codi 6885 5420

GÈNERES DISCURSIUS

TRACTAMENT
INTEGRAT
DE LLENGUA
I CONTINGUTS

Cada gènere té característiques pròpies

Hi ha gèneres específics i n'hi ha de comuns

- ✦ Els gèneres es poden aprendre
- ✦ ... i ensenyar
- ✦ ... i avaluar

Eina de diagnosi

Com podem ajudar els nostre alumnat a utilitzar millor els gèneres de la nostra matèria?

1. Conèixer les característiques del gènere
2. Posar-los-hi en contacte
3. Ensenyar com aplicar-lo, incidint en les característiques i en les dificultats que impliquen

2

LECTURA

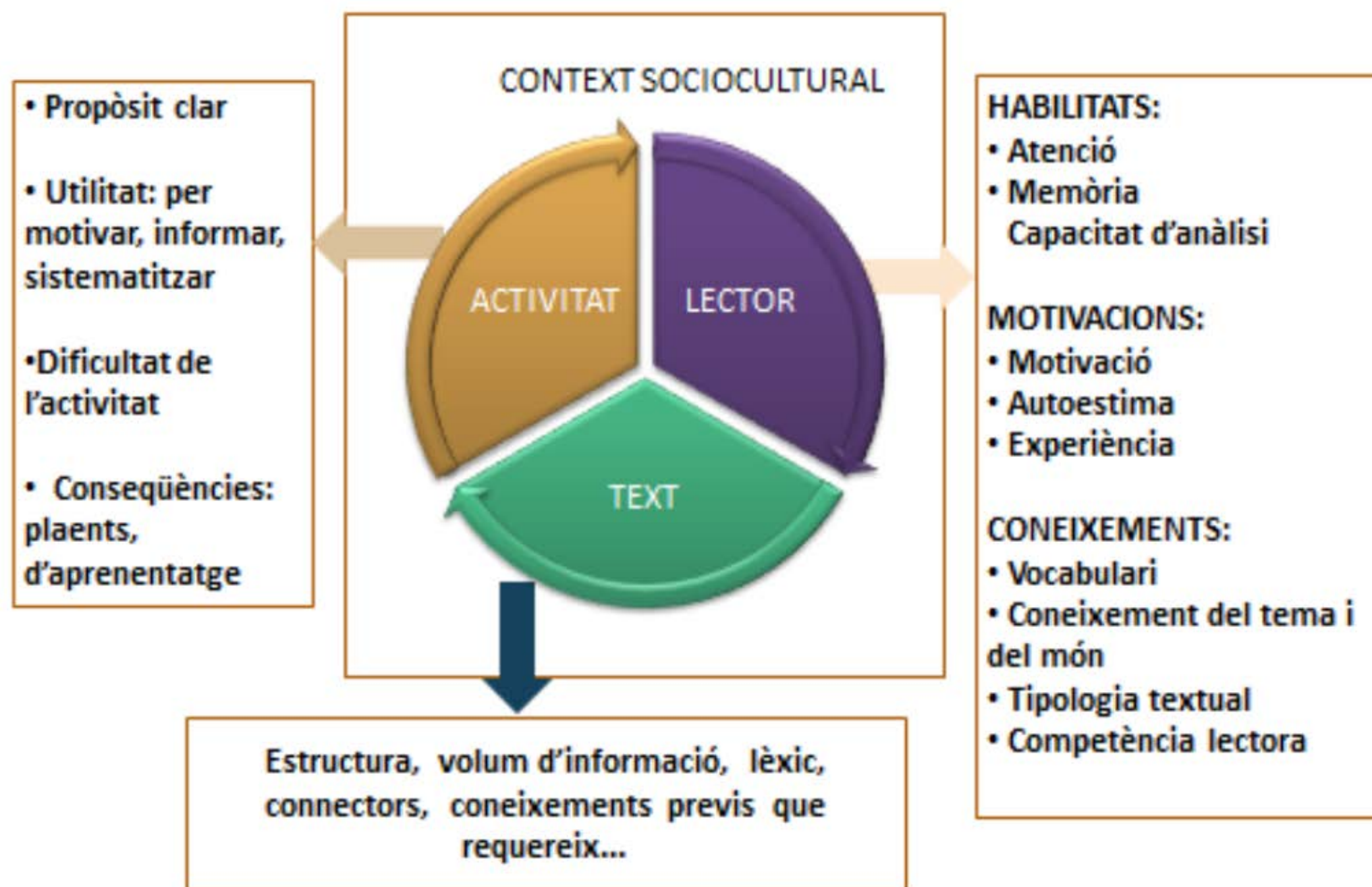
TRACTAMENT
INTEGRAT
DE LLENGUA
I CONTINGUTS

Fem llegir els nostres alumnes?

- Com?
- Per què?
- Per a què?

Els components de la lectura: el triangle lector

L'OBJECTIU DE LA LECTURA

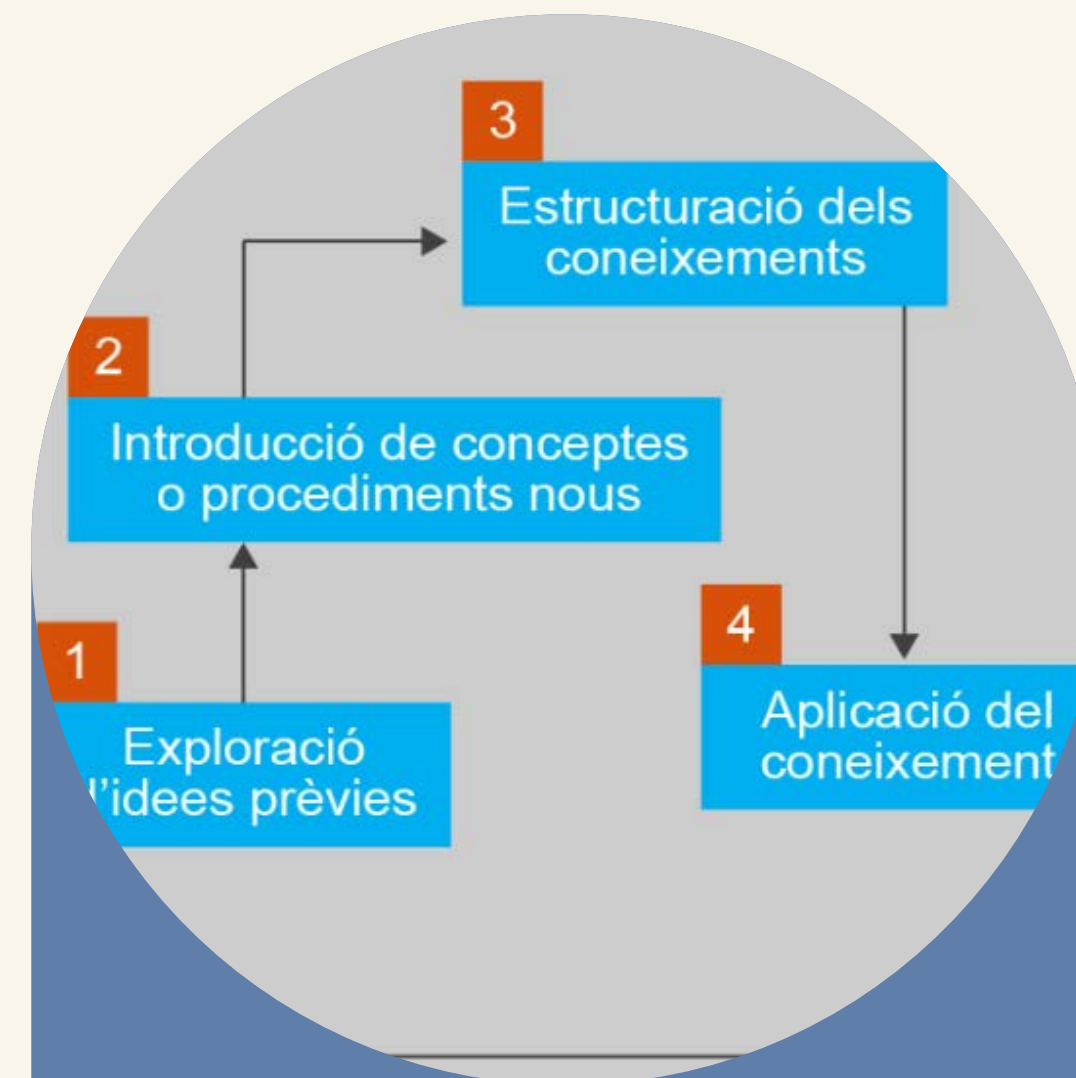
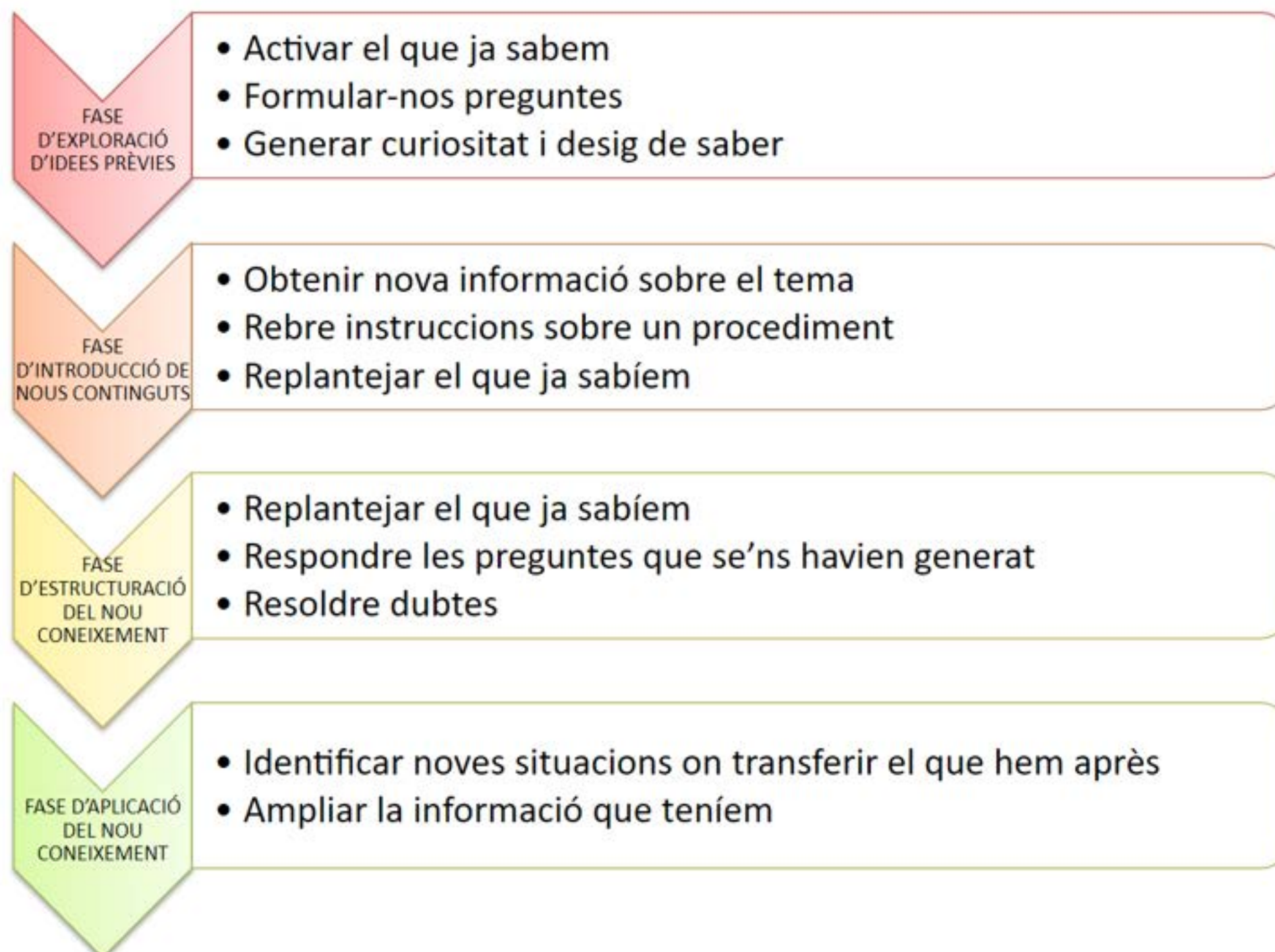
determina la forma de llegir

SI LLEGIM PER...	PER EXEMPLE:	FAREM UNA LECTURA...
Obtenir una informació precisa	Cercar una paraula al diccionari	Ràpida i selectiva
Seguir unes instruccions	Elaborar un gràfic	Exhaustiva i funcional
Obtenir una informació general	De què va un article del diari	Ràpida, cercant la idea principal i valorant si cal continuar llegint
Aprendre	Estudiar llegint el llibre de text	Lenta i repetida, s'analitza i processa.
Revisar un escrit propi	Revisar un examen	Crítica i minuciosa
Comunicar un text a un auditori	Un discurs	Per entendre el text per comunicar-lo bé

LA LECTURA DINS LA SEQÜÈNCIA DIDÀCTICA

E. Sánchez Miguel, et alii (2011): "Un protocolo para observar cómo los alumnos aprenden en el aula", a *Psicología Educativa* 2. Madrid.

COMPRENSIÓ LECTORA

TRACTAMENT
INTEGRAT
DE LLENGUA
I CONTINGUTS

Superficial o profunda?

“Un forsqui virollava les prutges. Quan el protz va estremar, el forsqui es va embromollar”

Què feia el forsqui?

Quan es va embromollar?

○

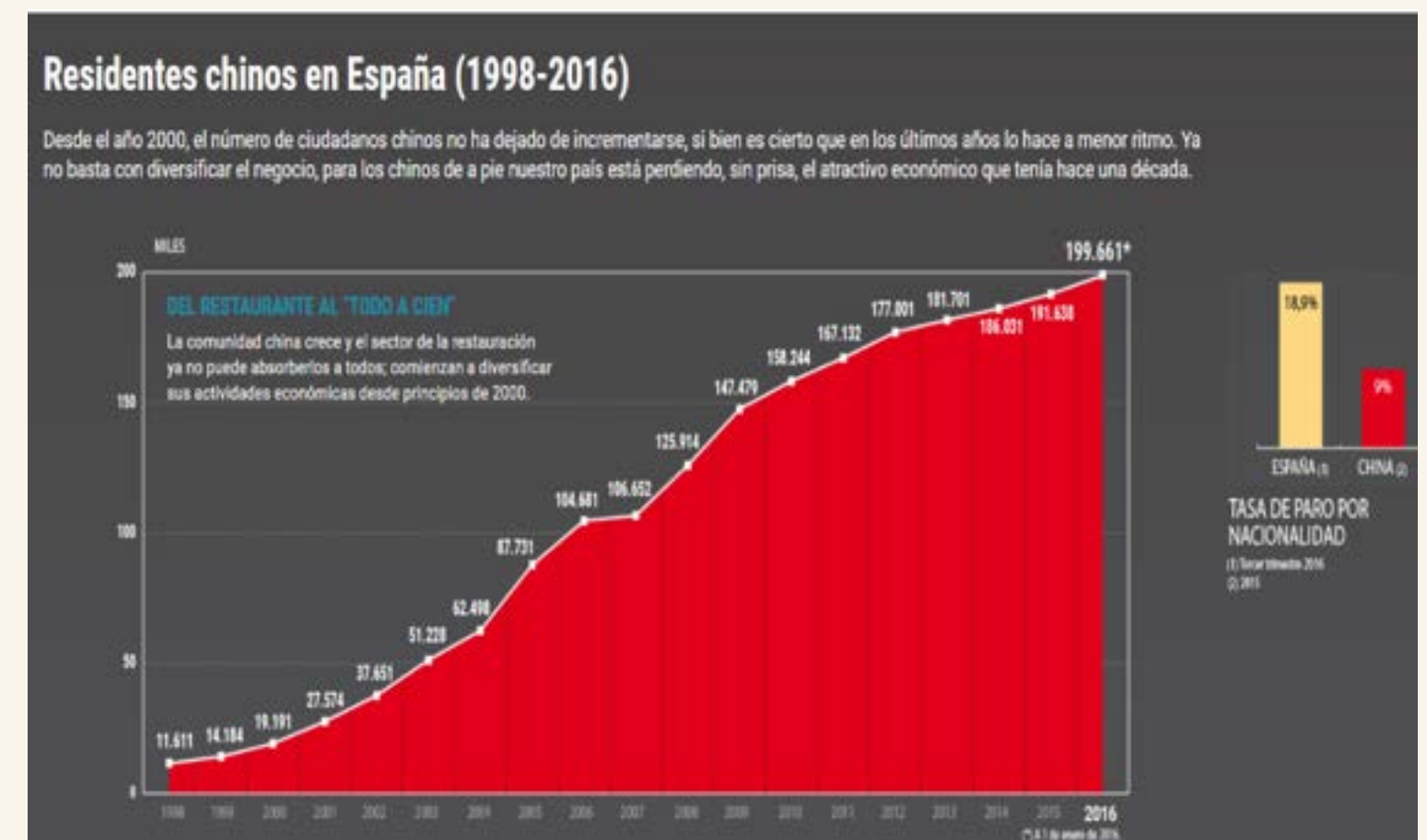
LECTURA CRÍTICA

TRACTAMENT
INTEGRAT
DE LLENGUA
I CONTINGUTS

Llegir dues o més fonts

- Per augmentar la informació disponible
- Per contrastar informació
- Per completar la informació

Contrastar les fonts

LECTURA CRÍTICA

TRACTAMENT
INTEGRAT
DE LLENGUA
I CONTINGUTS

P A N T E R A

Procedència Autoria Novetat To Evidències Rèpliques Amplia

Qüestionari C.R.I.T.I.C.

C	Consigna o afirmació que exposa el text
R	Rol del que fa l'afirmació. Qui pot estar escrivint aquesta notícia? Quins interessos hi pot tenir?
I	Idees . Quines idees o creences hi ha darrera l'afirmació?
T	Test . Es podria fer un test o experiment per comprovar-ho?
I	Informació . Quines evidències o proves s'exposen o podrien exposar-se per donar suport a l'afirmació?
C	Conclusions . Les idees o creences que hi ha darrera d'aquesta afirmació estan d'acord amb el coneixement científic actual ?

TRIA DEL TEXT

TRACTAMENT
INTEGRAT
DE LLENGUA
I CONTINGUTS

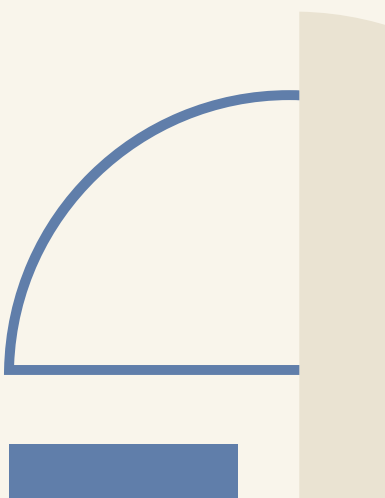
- Té relació amb el què s'està treballant?
- Compleix amb l'objectiu?
- Presenta dificultats per al nivell lector de l'alumnat?

LLEGIBILITAT

Adaptar el text

- Suprimir fragments
- Reescriure fragments
- Incorporar un glossari
- Incorporar fragments aclaridors i exemples
- Incorporar indicadors textuais: subtítols, negreta...
- Incorporar elements visuals: fotografies, gràfics...

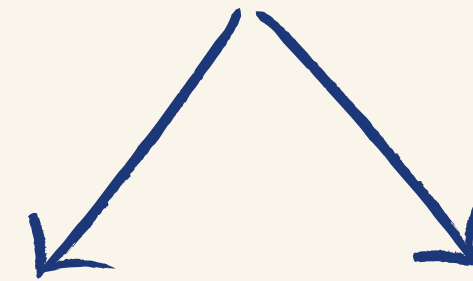
3

PRODUCCIÓ

TRACTAMENT
INTEGRAT
DE LLENGUA
I CONTINGUTS

Què es necessita?

El patró temàtic:

- Conceptes que s'estructuren en models teòrics.

El patró lingüístic:

- Llenguatge propi de cada matèria

Comprendre un concepte és saber-lo explicar

Com podem ajudar l'alumnat a produir textos de qualitat?

TRACTAMENT
INTEGRAT
DE LLENGUA
I CONTINGUTS

1. Quines dificultats tindrà?
2. S'entén l'encàrrec?
3. Proporcionem bastides
4. Feedback (coavaluació preventiva)

L'ENCÀRREC

TRACTAMENT
INTEGRAT
DE LLENGUA
I CONTINGUTS

“Explica si una carxofa és una flor”

“Justifica per què una carxofa és una flor”

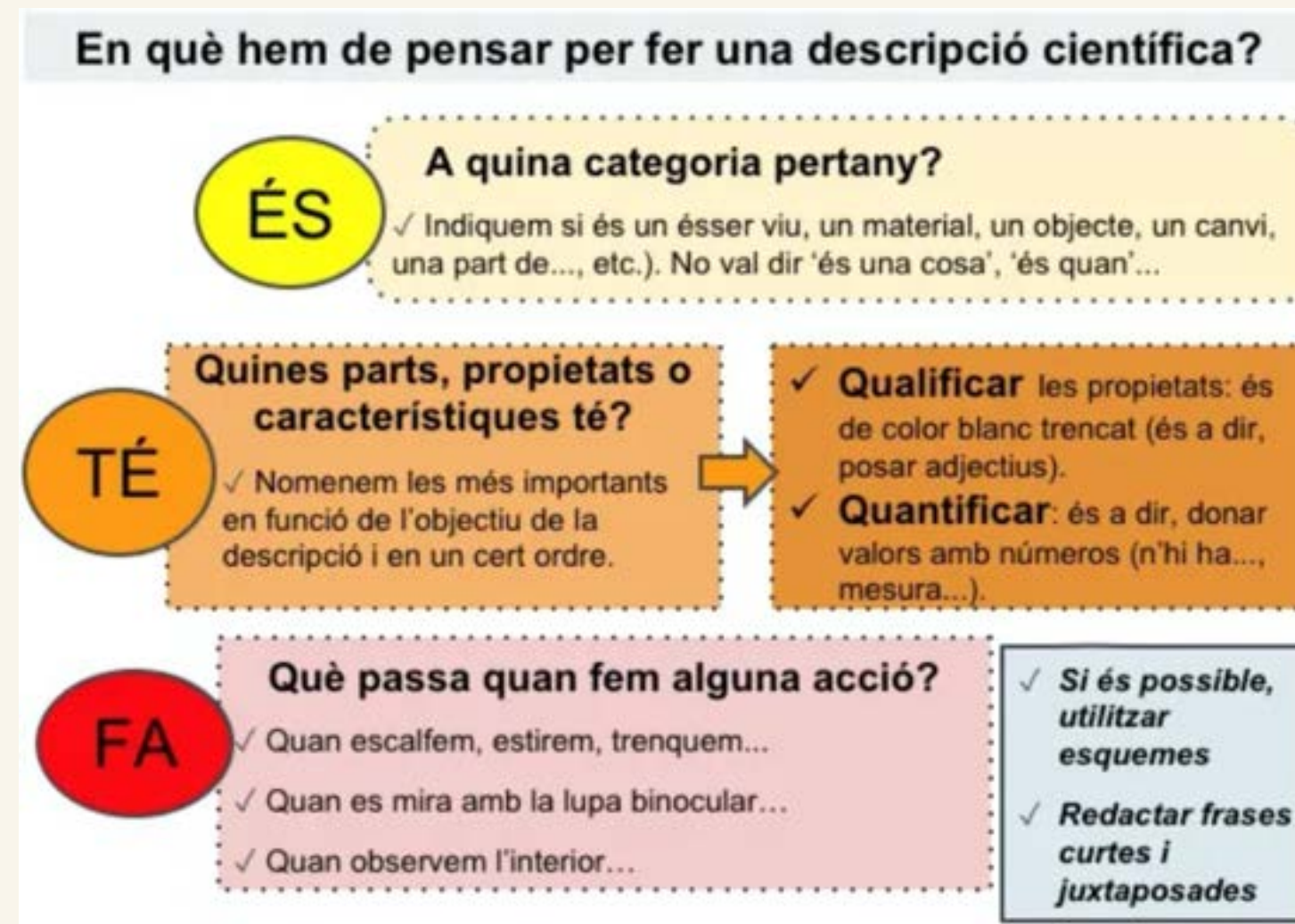
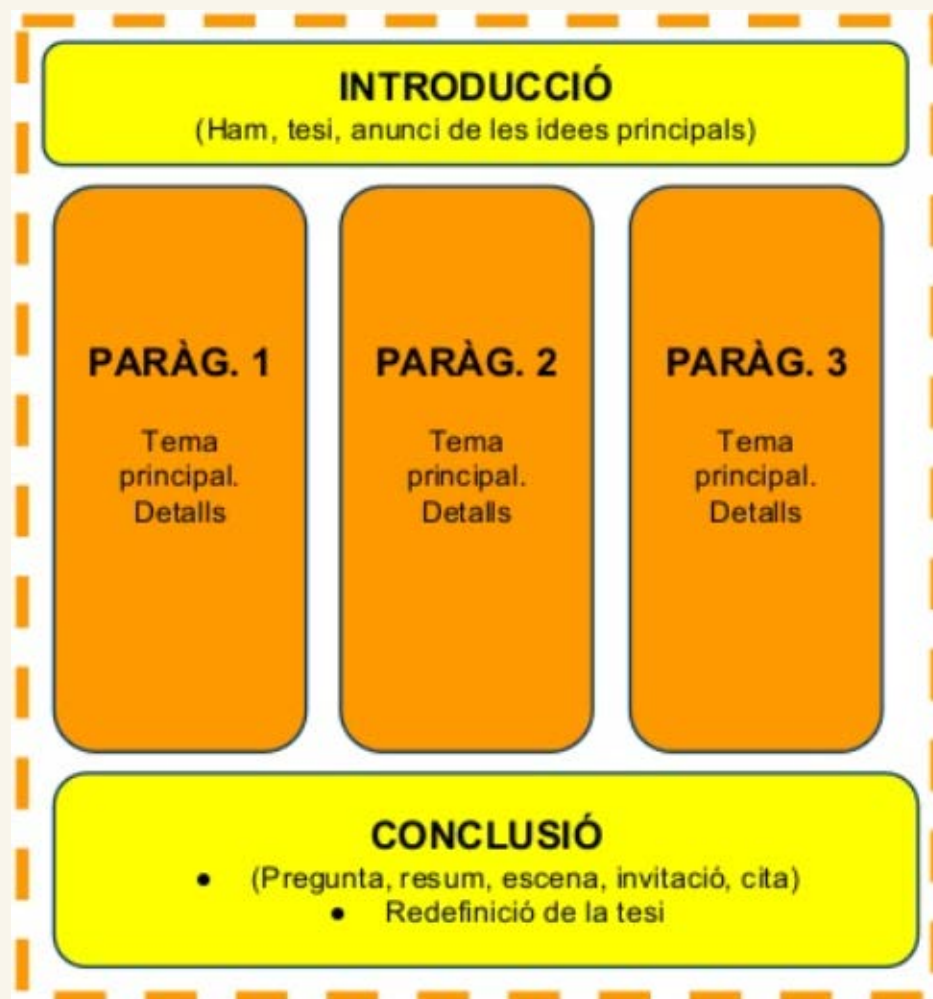
- **Concretar la demanda**
- **Orientar l'execució**

ORGANITZADORS GRÀFICS

connectors i marcadors

TRACTAMENT
INTEGRAT
DE LLENGUA
I CONTINGUTS

Taula de pros i contres per argumentar una afirmació	
Exemple de tesi: <i>S'ha de fer una política de gènere en el món de l'art i incloure una "quota" de dones artistes en les obres de selectivitat, els llibres de text i en les sales dels museus.</i>	
ARGUMENTS A FAVOR	ARGUMENTS EN CONTRA
• • • • •	• • • • •
QUINA ÉS LA MEVA OPINIÓ SOBRE EL TEMA	
POSSIBLES OPINIIONS CONTRÀRIES	
ARGUMENTS QUE UTILITZARÉ PER DEFENSAR LES MEVES IDEES I CONVÈNCER ALGÚ	COM PUC REBATRE LES IDEES CONTRÀRIES
• • • • •	• • • • •

VOCABULARI

TRACTAMENT
INTEGRAT
DE LLENGUA
I CONTINGUTS

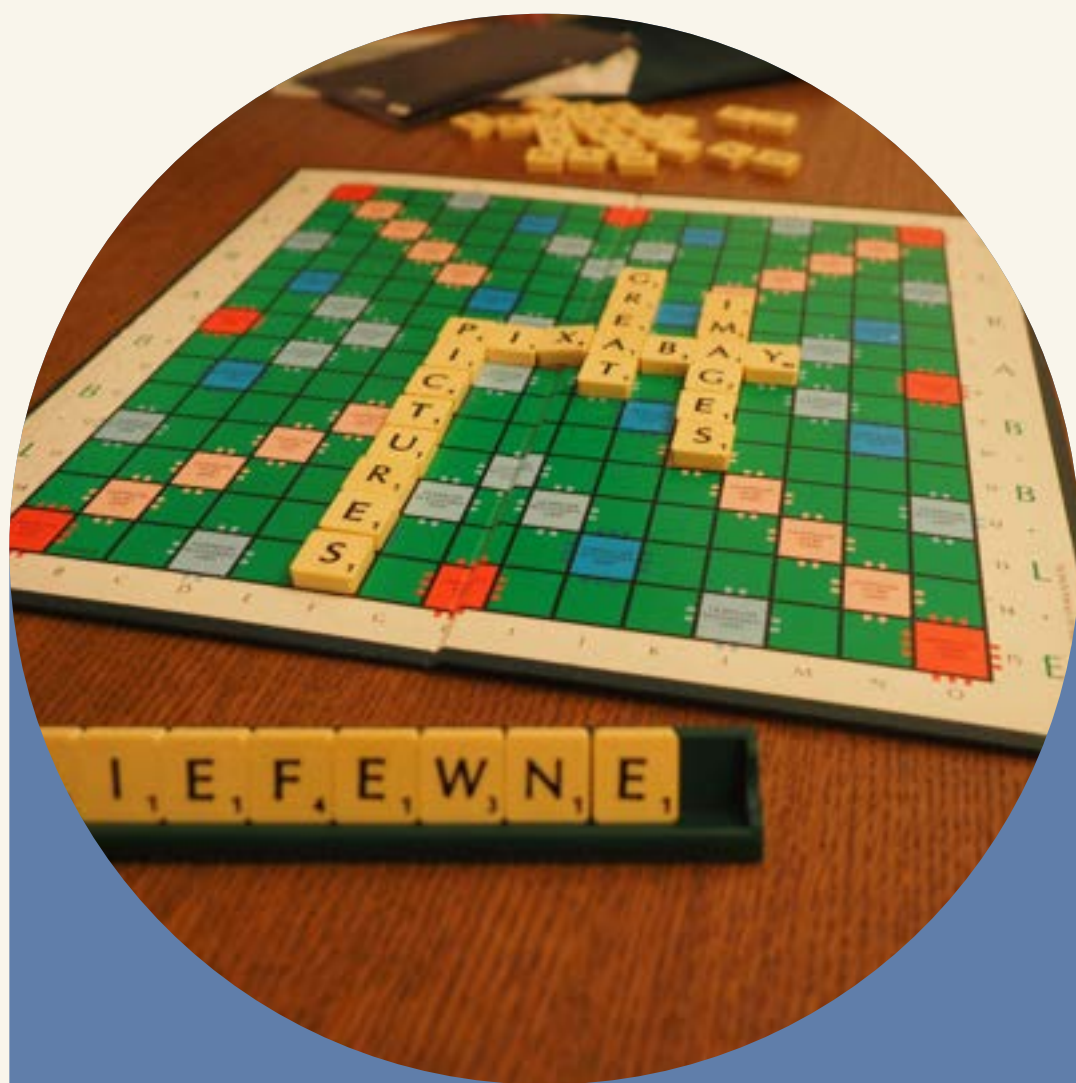
Aprendre vocabulari:

Implica molt més que saber el significat de la paraula:

- Reconèixer paraules de la mateixa família
- Identificar les seves formes gramaticals

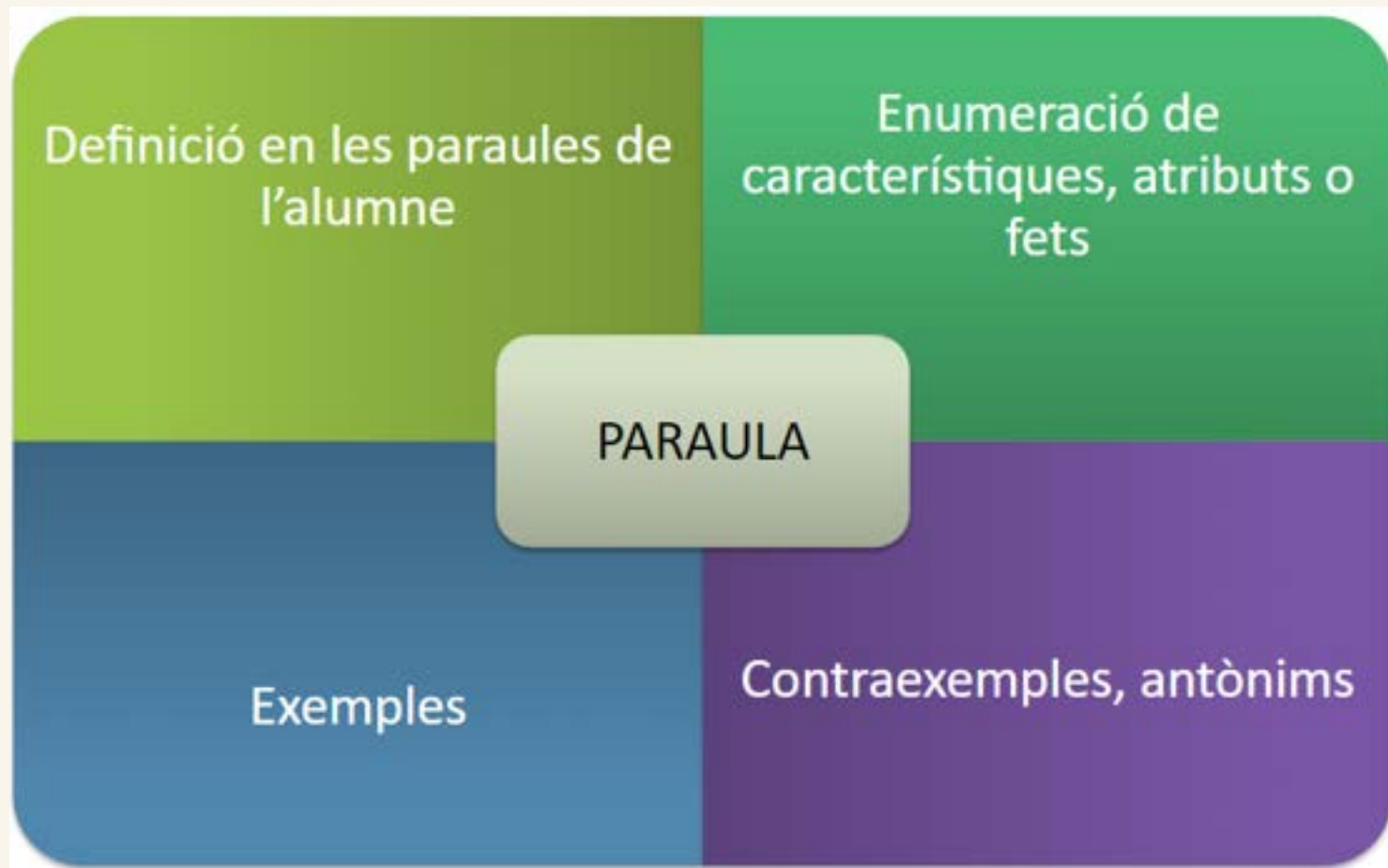
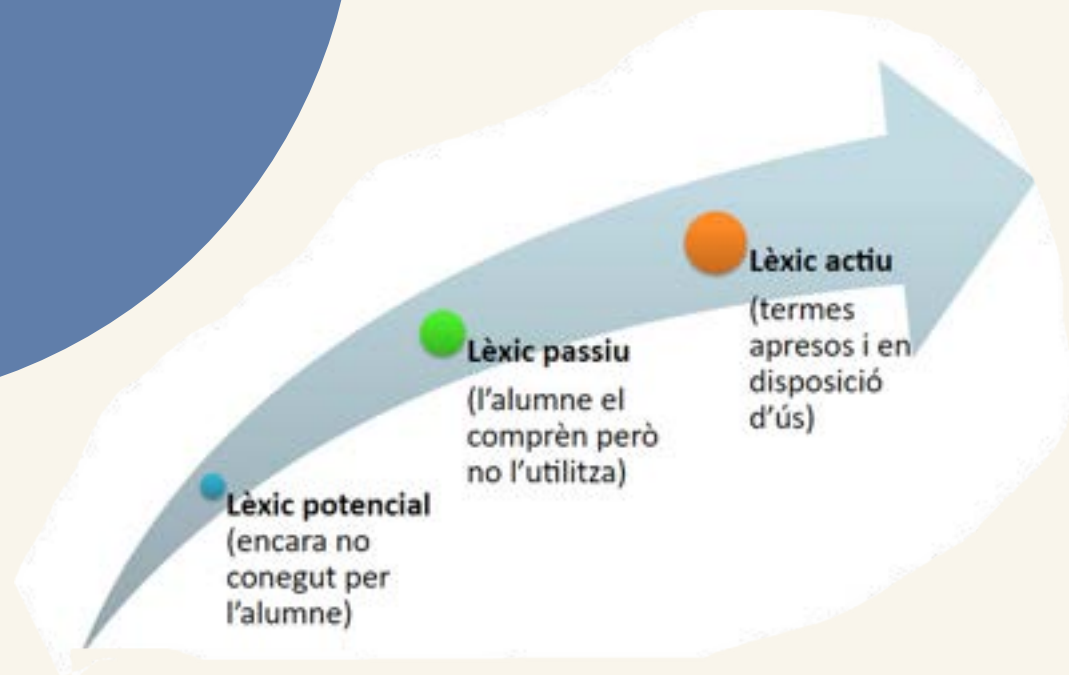
Vocabulari receptiu - productiu

No és el mateix entendre una paraula que poder emprar-la quan cal

INCORPORAR VOCABULARI

TRACTAMENT
INTEGRAT
DE LLENGUA
I CONTINGUTS

nova paraula	
IMATGE	Què vol dir? (amb les meves pròpies paraules)
Frases on apareix la paraula que m'ajuden a entendre-la	He trobat paraules de la mateixa família!
	Definició
Alerta!	Comentaris

PARLAR PER APRENDRE

TRACTAMENT
INTEGRAT
DE LLENGUA
I CONTINGUTS

- Quin tipus d'interaccions orals es produeixen a les vostres aules?
- Quines **dificultats** observeu en els intercanvis orals de l'alumnat?

La llengua oral és clau en la construcció del coneixement

Hi ha una relació directa entre l'experiència lingüística i el desenvolupament cognitiu
(L. Vigotsky)

Pedagogia dialògica

"TALK MOVE"

Moviments de conversa

L'estratègia Talk Move pretén garantir que **tots els estudiants participin** activament en la discussió.

Cinc "moviments de conversa"

1. **Espera** (*donar temps per pensar*)
2. **Convida a parlar més** (*afegir idees, concretar, exemplificar*)
3. **Un pas endavant** (*qui més? per què ho pregunto?*)
4. **Neutralitat** (*no posicionar-se*)
5. **Implica't** (*conclusions, resum del què s'ha dit*)

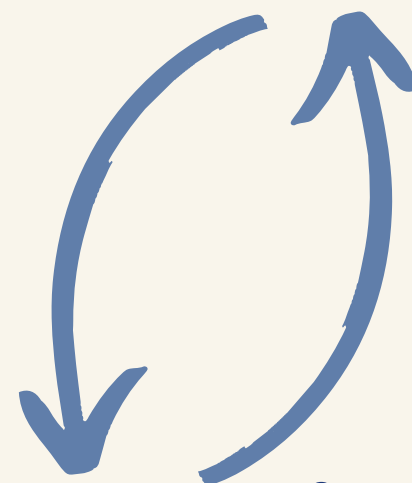

Oracy Cambridge

SEMPRE ENLLAÇATS

Parlar abans d'escriure

Escriure abans de parlar

CONCLUSIONS

- Parlar per aprendre
- Talk move
- Molts altres professors implicats en el tema lingüístic.
Treballar coordinadament.
- Instruccions precises i preguntes ben formulades
- Escriure no és un procés automàtic ni innat, sinó que requereix un procés d'aprenentatge
- Escriure és un procés, no es fa ràpidament
- Organitzadors gràfics
- Coavaluació preventiva

TRACTAMENT
INTEGRAT
DE LLENGUA
I CONTINGUTS

The image features a light beige background with several overlapping circles in shades of blue, grey, and tan. A prominent blue circle in the center contains the text "GRÀCIES!". A horizontal blue line is positioned near the bottom of the frame, with a blue arc and a small blue rectangle extending from its right end.

GRÀCIES!